

УДК 595.7(477.84)

До вивчення вищих різновусих лускокрилих (Lepidoptera: Metaheterocera) Заліщицького Придністров'я

А. І. Бачинський¹, Ю. М. Геряк²

¹ НПП «Дністровський каньйон»

² Ужанський НПП

To the Study of Metaheterocera (Lepidoptera) of Zalishchytske Prydnistrovya. — **Bachynskyi, A., Geryak, Yu.** — Data on new records of 107 species of 29 subfamilies, belonging to 8 families of 3 superfamilies of Metaheterocera (Lepidoptera), in the region of Zalishchytske Prydnistrovya are presented. There are 39 species recorded for the first time in the region of Zalishchytske Prydnistrovya, 31 species in the Ternopil region, and 1 species (*Noctua interjecta* Hübner, [1803]) is discovered for the first time for the entire forest-steppe zone of Ukraine. The record locality of the latter is the easternmost within the species' range. In addition, a representative of a new for the studied region family Euteliidae Grote, 1882 — *Eutelia adulatrix* (Hübner, [1813]) — is recorded for the first time too, which location is the westernmost in Ukraine. Besides, new records of a number of little known and/or rare species of Metaheterocera for the region are presented as well.

Key words: Metaheterocera, Lepidoptera, distribution, new records, Zalishchytske Prydnistrovya.

Вступ

Вивченням лепідоптерофауни Заліщицького Придністров'я, починаючи з 60-х років XIX ст. займалася низка дослідників. Найперші вказівки про знахідки лускокрилих звідти містяться у працях А. В'ежейського (Wierzejski, 1867), І. Верхратського (Werchratski, 1869, 1870, 1893) і Т. Гарбовського (Garbowski, 1892). Найбільшої інтенсивності лепідоптерофауністичні дослідження у Середньому Придністров'ї набрали у 20–30-х роках XX ст. і, вочевидь, тривали б і далі, проте припинилися у зв'язку з початком Другої світової війни. У цей період вивченням лускокрилих тут займалися низка вчених із тодішньої Польщі, до складу якої на той час входив досліджуваний регіон. Зокрема, відомості про лепідоптерофауну, чи знахідки окремих видів лускокрилих звідти містяться у працях С. Адамчевського (Adamczewski, 1935–1936, 1938, 1939, 1950), О. Голіка (Holik, 1932, 1935), Я. Кінеля і Я. Носкевича (Kinel, Noskiewicz, 1930), Є. Кремкі (Kremky, 1937 a, 1937 b, 1937 c), Є. Кремкі та М. Масловського (Kremky, Masłowski, 1933), В. Несьоловського (Niesiołowski, 1934), Р. Кунце (Kuntze, 1931), Р. Кунце та Я. Носкевича (Kuntze, Noskiewicz, 1933, 1938), М. Ломницького (Łomnicki, 1877), Я. Романішина (1929, 1933, 1934, 1937), у монографіях Я. Романішина та Ф. Шіллі (Romaniszyn, Schille, 1930, 1931), М. Свйонткевича (Swiatkiewicz, 1924–1931), С. Толя (Toll, 1934 a, 1934 b, 1936, 1937–1938, 1939–1948, 1957), Я. Яросевича (Jarosiewicz, 1935–1936), тощо.

Зрештою, незважаючи на відносно короткий період досліджень, завдяки зусиллям вищезгаданих ентомологів, цей регіон Поділля у відношенні вивчення фауни лускокрилих можна вважати одним із найкраще досліджених на той час у Галичині. Утім, від закінчення війни і донедавна на території Заліщицького Придністров'я спеціальних лепідоптерологічних досліджень не проводили. Відомі лише розрізнені вказівки про знахідки окремих видів лускокрилих у працях А. І. Бачинського (2013, 2014, 2015 а, 2015 б), О. К. Вікирчака (Вікирчак та ін., 2014), Ю. М. Геряка (Геряк та ін., 2014), І. В. Долинської (2012), З. Ф. Ключко (1963, Ключко та ін., 2001), Н. Я. Кравець (2008), І. Г. Плюща (1989), С. С. Подобівського (Подобівський, 2010; Подобівський, Ярмусь, 2006), С. Г. Попова (Попов, 1993; Попов, Плющ, 2004), В. Б. Різуна (Різун та ін., 2010) тощо.

Corresponding author address: A. Bachynskyi; Dniester Canyon National Nature Park; Bandera St. 5–B, Zalishchyky, Ternopil region, 48601 Ukraine; e-mail: andrij03554@i.ua

Таким чином, найповнішим лепідоптерофауністичним зведенням з цього регіону дотепер залишається фундаментальна праця Є. Кремкі (1937 b), у якій узагальнені всі відомі на той час дані про лускокрилих Середнього Придністров'я.

Враховуючи значну площу та біотопну гетерогенність Заліщицького Придністров'я, навіть за умови активних у минулому досліджень, стан вивченості фауни лускокрилих цього регіону не можна вважати достатнім, особливо зважаючи на обмежену кількість дослідних пунктів, котрі охоплювали далеко не все різноманіття біотопів досліджуваної території. Крім того, зважаючи на тривалий проміжок часу, що пройшов від проведення в її межах інтенсивних досліджень, а відповідно й на трансформаційні зміни екосистем, можна очікувати суттєві зміни й у лепідоптерофауні. Зрештою, це підтверджують сучасні знахідки низки нових для регіону видів вищих різновусих лускокрилих.

Матеріал та методи

Збір та опрацювання матеріалу проводили за загальноприйнятими для даної групи комах методиками (Metody..., 1969). Як основний метод збору та обліків лускокрилих застосовували приваблювання імаго вночі до штучних джерел світла, з застосуванням ртутних люмінесцентних ламп ДРЛ потужністю 250 Вт, освітленого екрану та світлопастки. Окрім того, практикували збір імаго на квітах та приваблювання на принаду (суміш фруктів та вина з цукром), а також збір преімагінальних стадій, з наступним виведенням імаго в лабораторних умовах.

Матеріал зібрано на території Заліщицького адміністративного району Тернопільської області. Основну частину матеріалу зібрано вночі на встановлену в с. Касперівці стаціонарну світлопастку, яка функціонувала з вечора до світанку, протягом вегетаційного періоду 2016 р. Решту матеріалу обліковано вночі на освітлений екран у різних пунктах досліджуваного регіону.

Результати досліджень

Далі, в систематичному порядку наведений список нових знахідок 107 видів із 29 підродин, 8 родин і 3 надродин вищих різновусих лускокрилих (Metaheterocera, Lepidoptera).

Для кожної знахідки вказано місце, дату та кількість виявлених екземплярів імаго, або його відносну чисельність. Переважну більшість матеріалу зібрав А. І. Бачинський, в інших випадках (у дужках) наведені прізвища та ініціали збирачів.

Види, котрі вперше зареєстровані у Заліщицькому Придністров'ї позначені «*»; види нові для Тернопільської області — «**».

Надродина Geometroidea Leach 1815

Родина Geometridae Leach 1815

Підродина Alsophilinae Herbulot, 1962

Alsophila aceraria ([Denis & Schiffermüller], 1775):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 06.11.2016 — 1 екз.

Підродина Sterrhinae Meyrick, 1892

***Scopula umbelaria* (Hübner, [1813]):
с. Касперівці, 19.07.2016 — 1 екз.

Scopula subpunctaria (Herrich-Schäffer, 1847):
с. Касперівці, 28.06.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 17.06.2014 — 1 екз. (Мушинський В. Г.).

Idaea rusticata ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 27.06.2016 — 1 екз.

Підродина Larentiinae Duponchel, 1845

Cidaria fulvata (Forster, 1771):
с. Касперівці, 16 і 28.06.2016 — по 1 екз.

***Gandaritis pyrallata* ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 16.06.2016 — 2 екз.

Philereme transversata (Hufnagel, 1767):
с. Касперівці, 02.07.2016 — 1 екз.

***Eupithecia abbreviata* Stephens, 1831:
окол. с. Вигода, 08.04.2016 — 3 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.); окол. с. Лисичники, 09.04.2016 — 5 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.).

Eupithecia tantillaria Boisduval, 1840:
с. Касперівці, 14.05.2016 — 1 екз.

***Chloroclystis v-ata* (Haworth, 1809):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 23.04.2016 — 1 екз.; с. Касперівці, 27.06.2016 — 1 екз.

Підродина Ennominae (Duponchel, 1845)

***Stegania dilectaria* (Hübner, 1790):
с. Касперівці, 15.07.2016 — 1 екз.

*****Crocallis tusciaria* (Borkhausen, 1793):**
с. Касперівці, 29.09 і 01.10.2016 — по 1 екз.

*****Epione vespertaria* (Linnaeus, 1767):**
с. Касперівці, 02.07.2016 — 1 екз.

***Synopsia sociaria* (Hübner, [1799]):**
с. Касперівці, 12.07.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 20.07.2016 — 2 екз., 17.08.2016 — 1 екз.

*****Peribatodes secundaria* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
с. Касперівці, 22.07.2016 — 1 екз. 30.05 і 15.06.2016 — по 1 екз.

***Odontognophos dumetata* (Treitschke, 1827):**
окол. с. Добрівляни, 12.09.2012 — 5 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); с. Касперівці, 10 і 15.09.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

***Charissa obscurata* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
окол. с. Лисичники, 17.08.2016 — 1 екз.

***Selidosema plumarium* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
окол. с. Лисичники, 17.08.2016 — 1 екз.

Надродина Bombycoidea Dyar, 1902

Родина Saturniidae Boisduval, [1837] 1834

Підродина Saturniinae Boisduval, [1837] 1834

***Saturnia pyri* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
м. Заліщики 25.05.2014 і 28.04.2016 — по 1 екз. (Вікирчак О. К.). Занесений до Червоної книги України (2009).

Родина Sphingidae Latreille, [1802]

Підродина Sphinginae Latreille, 1802

***Acherontia atropos* (Linnaeus, 1758):**
с. Ворвулинці 08.11.2015 — 1 екз., знайдений мертвим у бджолиному вулику (Вікирчак О. К.). Занесений до Червоної книги України.

Підродина Macroglossinae (Harris, 1839)

****Proserpinus proserpina* (Pallas, 1772):**
с. Касперівці, 25.06.2016 — 1 екз. Занесений до Червоної книги України (2009).

Надродина Noctuoidea Latreille 1809

Родина Notodontidae Stephens, 1829

Підродина Cerurinae Butler, 1881

****Cerura erminea* (Esper, 1783):**
с. Касперівці, 21.06.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 16.06.2016 — 1 екз.

Підродина Dicranurinae Duponchel, 1845

***Dicranura ulmi* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
окол. с. Лисичники, 09.04.2016 — 4 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.).

Підродина Notodontinae Stephens, 1829

***Drymonia obliterata* (Esper, 1785):**
с. Касперівці, 23.05 і 16.07.2016 — по 1 екз.

****Ptilophora plumigera* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 06.11.2016 — 19 екз.

Підродина Pigaerinae Duponchel, 1845

***Spatalia argentina* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
с. Касперівці, 26.06.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 16.06.2016 — 1 екз.

Родина Nolidae Bruand, 1846

Підродина Nolinae Bruand, 1846

***Nola cristatula* (Hübner, 1793):**
с. Касперівці, 29.06.2016 — 1 екз.

Підродина Chloephorinae Stainton, 1859

***Nycteola revayana* (Scopoli, 1772):**
окол. с. Вигода, 08.04.2016 — 5 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.).

*****Nycteola asiatica* (Krulikovsky, 1904):**
с. Касперівці, 17 і 29.06.2016 — по 1 екз., 12, 18 і 19.07.2016 — по 1 екз., 21.07.2016 — 2 екз., 22, 23 і 29.07.2016 — по 1 екз., 23.08 і 06.09.2016 — по 1 екз.

Родина Erebidae Leach, [1815]

Підродина Arctiinae Leach, [1815]

****Nyctantrix cunea* (Drury, 1773):**
с. Касперівці, 21.05 і 28.07.2016 — по 1 екз.

***Thumatha senex* (Hübner, [1808]):**
с. Касперівці, 25.07.2016 — 1 екз.

****Pelosia obtusa* (Herrich-Schäffer, [1852]):**
с. Касперівці, 30.06.2016 — 1 екз., 16.07.2016 — 7 екз., 20.07.2016 — 1 екз., 22 і 24.07.2016 — по 3 екз., 25.07.2016 — 8 екз. і 28.07.2016 — 10 екз.; окол. с. Лисичники, 27.08.2016 — 4 екз.

***Eilema palliatella* (Scopoli, 1763):**
с. Касперівці, 25.07.2016 — 2 екз.

*****Eilema pseudocomplana* (Daniel, 1939):**
с. Касперівці, 18, 21 і 22.07.2016 — по 1 екз. і 28.07.2016 — 4 екз.; окол. с. Лисичники, 20.07.2016 — 2 екз.

*****Eilema pygmaeola* (Doubleday, 1847):**
с. Касперівці, 04, 18 і 22.07.2016 — по 1 екз., 25 і 28.07.2016 — по 2 екз.; окол. с. Лисичники, 20.07.2016 — 1 екз.

***Dysauxes ancilla* (Linnaeus, 1767):**
с. Касперівці, 30.06 і 04.07.2016 — по 1 екз., 05.07.2016 — 3 екз., 14 і 16.07.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 20.07.2016: 2 екз. і 05.07.2016: 7 екз.

Підродина Herminiinae Leach, [1815]

***Idia calvaria* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
с. Касперівці, 29.06 і 05.07.2016 — по 1 екз.

Підродина Boletobiinae Grote, 1895

***Eublemma purpurina* ([Denis & Schiffermüller], 1775):**
окол. с. Голігради, 18.08.2016 — 1 екз.; с. Касперівці, 14, 15 і 25.06, 14 і 31.08.2016 — по 1 екз.

Підродина Erebiniae Leach, [1815]

***Dysgonia algira* (Linnaeus, 1767):
с. Касперівці, 18.07.2016 — 1 екз.

Родина Euteliidae Grote, 1882

Підродина Euteliinae Grote, 1882

***Eutelia adulatrix* (Hübner, [1813]):
с. Касперівці, 14 і 29.06, і 16.07.2016 — по 1 екз., і 22.08.2016 — 2 екз.; окол. с. Лисичники, 23.05.2016 — 1 екз. і 27.08.2016 — 2 екз.

Родина Noctuidae Latreille, 1809

Підродина Plusiinae Boisduval, [1828]

Euchalcia modestoides Poole, 1989:
окол. с. Вигода, 26.05.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.);

Підродина Acronictinae Heinemann, 1859

Acronicta (Hyboma) strigosa ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 15.06.2016 — 1 екз.

Підродина Cuculliinae Herrich-Schäffer, [1850]

Cucullia fraudatrix Eversmann, 1837:
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 12.07.2016 — 1 екз.; с. Касперівці, 21 і 28.07.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 20.07.2016 — 1 екз.

Cucullia pustulata Eversmann, 1842:
с. Касперівці, 28.07.2016 — 1 екз.

***Schargasicullia gozmanyi* G. & L. Ronkay, 1994:
окол. с. Лисичники, 16.04.2016 — 1 екз.

Schargasicullia lychnitis (Rambur, 1833):
окол. с. Вигода, 26.05.2016 — 1 екз.

Підродина Amphipyrginae Guenée, 1837

***Amphipyra berbera* Rungs, 1949:
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 12.07 і 06.11.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).
**Amphipyra livida* ([Denis & Schiffermüller], 1775):
окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

Підродина Psaphidinae Grote, 1896

Asteroscopus sphinx (Hufnagel, 1766):
с. Касперівці, 07–08.11.2016 — 2 екз.

Meganephrina bimaculosa (Linnaeus, 1767):
окол. с. Добрівляни, 12 і 15.09.2012 — нечисленний (~10 екз./ніч) (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — 5 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 12 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

Підродина Heliiothinae Boisduval, [1828]

Heliiothis peltigera ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 28.07.2016 — 1 екз.

***Helicoverpa armigera* (Hübner, [1808]):
окол. с. Добрівляни, 12 і 15.09.2012 — звичайний (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — звичайний (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 22.08, 10 і 16.09.2016 — по 1 екз.,

17.09.2016 — 3 екз., 26.09.2016 — 1 екз., 28.09.2016 — 2 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — численний (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 05 і 13.09.2016 — по 1 екз.

Підродина Condicinae Poole, 1995

Eucarta amethystina (Hübner, [1803]):
с. Касперівці, 21, 28 і 29.07.2016 — по 1 екз.

Eucarta virgo (Treitschke, 1835):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 12.07.2016 — 2 екз.; с. Касперівці, 21 і 26.06.2016 — по 1 екз., і 12.07.2016 — 2 екз.

Підродина Bryophilinae Guenée, 1852

Bryophila (Bryoleuca) orthogramma Boursin, 1954:
с. Касперівці, 16 і 21.06.2016 — по 1 екз., 25.06.2016 — 4 екз., 26.06.2016 — 2 екз., 27.06.2016 — 1 екз., 28.06.2016 — 2 екз., 29.06.2016 — 4 екз., 12 і 19.07.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 16.06.2016 — 1 екз. і 25.06.2016 — 3 екз.

Підродина Хуленінае Guenée, 1837

***Caradrina (Platyperigea) kadenii* Freyer, [1836]:
с. Касперівці, 14.06.2016 — 1 екз., 16 і 25.06.2016 — по 2 екз., 26.06.2016 — 3 екз., 02.07, 12 і 15.08.2016 — по 1 екз., 21.08.2016 — 4 екз., 23.08.2016 — 1 екз., 25.08.2016 — 2 екз., 31.08, 01 і 10.09.2016 — по 1 екз., 15 і 26.09.2016 — по 3 екз., і 28.09.2016 — 2 екз.; окол. с. Лисичники, 05.09.2016 — 1 екз.

Hoplodrina superstes (Ochsenheimer, 1816):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 12.07.2016 — 1 екз.; с. Касперівці, 12.07.2016 — 1 екз., 15.07.2016 — 2 екз., 19.07.2016 — 1 екз., 22.07.2016 — 3 екз., 23, 24 і 25.07.2016 — по 1 екз., і 28.07.2016 — 3 екз.

Atypha pulmonaris (Esper, [1790]):
с. Касперівці, 26 і 27.06.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 25.06.2016 — 1 екз.

Chilodes maritima (Tauscher, 1806):
с. Касперівці, 02.07.2016 — 1 екз.

***Proxenus lepigone* (Moschler, 1860):
окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

Auchmis detersa (Esper, [1787]):
окол. с. Добрівляни, 12.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

Calamia tridens (Hufnagel, 1766):
окол. с. Голігради, 18.08.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 25.06 і 05.07.2016 — по 1 екз.

Helotropha leucostigma (Hübner, [1808]):
с. Касперівці, 16, 24 і 28.07.2016 — по 1 екз.

**Hydraecia ultima* Hoist, 1965:
с. Касперівці, 01.09.2016 — 1 екз.

***Rhizedra lutosa* (Hübner, [1803]):
окол. с. Добрівляни, 15.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); с. Касперівці, 01.10.2016 — 1 екз.

Archanara dissoluta (Treitschke, 1825):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 12.07.2016 — 1 екз.

Photedes fluxa (Hübner, [1809]):
с. Касперівці, 17 і 27.06, і 18.07.2016 — по 1 екз.

***Photedes minima* (Haworth, 1809):
с. Касперівці, 28.06.2016 — 1 екз.

Globia sparganii (Esper, [1790]):
с. Касперівці, 29.07.2016 — 1 екз.

***Apamea syriaca* (Osthelder, 1933):
с. Касперівці, 14.06.2016 — 1 екз.

Apamea scolopacina (Esper, [1788]):
с. Касперівці, 12.07.2016 — 1 екз.

Laterologia ophiogramma (Esper, [1794]):
с. Касперівці, 02 і 16.07.2016 — по 2 екз.

***Mesapamea secalella* Remm, 1983:
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 12.07.2016 — 1 екз.; с. Касперівці, 21 і 25.07.2016 — по 1 екз.

Episema tersa ([Denis & Schiffermüller], 1775):
окол. с. Добрівляни, 12 і 15.09.2012 — нечисленний (~10 екз./ніч) (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.);
окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — нечисленний (~10 екз.) (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.),
18.09.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — численний (~50 екз.) (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 13.09.2016 — 1 екз.

Parastichtis suspecta (Hübner, [1817]):
с. Касперівці, 28.06.2016 — 1 екз.

Apterogenum ypsilon ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 26.06.2016 — 1 екз.

***Atethmia ambusta* ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 23.08 і 26.09.2016 — по 1 екз.

***Atethmia centrago* (Haworth, 1809):
окол. с. Добрівляни, 12 і 15.09.2012 — по 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 10, 15, 17, 26 і 28.09.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 7 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

Cirrhia ocellaris (Borkhausen, 1792):
с. Касперівці, 23.09.2016 — 1 екз.

Mesogona acetosellae ([Denis & Schiffermüller], 1775):
окол. с. Добрівляни, 12 і 15.09.2012 — нечисленний (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — нечисленний (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — нечисленний (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 13.09.2016 — 1 екз.

Agrochola (Leptologia) lota (Clerck, 1759):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 06.11.2016 — 1 екз.; с. Касперівці, 21.09, 01 і 03.10.2016 — по 1 екз., 06.11.2016 — 2 екз.

Agrochola (Propenistra) laevis (Hübner, [1803]):
окол. с. Лисичники, 13.09.2016 — 1 екз.

***Conistra ligula* (Esper, [1791]):
окол. с. Вигода, 08.04.2016 — 1 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.); окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 06.11.2016 — 2 екз.; окол. с. Лисичники, 09.04.2016 — 1 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.).

Conistra (Dasycampa) rubiginea ([Denis & Schiffermüller], 1775):
окол. с. Вигода, 08.04.2016 — 2 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.); окол. с. Добрівляни, 15.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 09.04.2016 — 3 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.), 12.04.2016 — 1 екз.

Conistra (Dasycampa) erythrocephala ([Denis & Schiffermüller], 1775):
окол. с. Касперівці, ур. Деренівська стінка, 11.12.2016 — 1 екз.

Lithophane socia (Hufnagel, 1766):
окол. с. Лисичники, 09.04.2016 — 1 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.).

Lithophane ornitopus (Hufnagel, 1766):
окол. с. Вигода, 08.04.2016 — 1 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.); окол. с. Лисичники, 09.04.2016 — 1 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.).

Xylena exsoleta (Linnaeus, 1758):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 06.11.2016 — 1 екз.; с. Касперівці, 10.12.2016 і 28.02.2017 — по 1 екз.; окол. с. Касперівці, ур. Деренівська стінка, 24.02.2017 — 2 екз., 26.02.2017 — 1 екз.

Cosmia (Ulmia) affinis (Linnaeus, 1767):
с. Касперівці, 02.07.2016 — 1 екз.

Підродина Hadeninae Guenée, 1837

**Panolis flammea* ([Denis & Schiffermüller], 1775):
окол. с. Вигода, 08.04.2016 — 1 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.); с. Касперівці, 09 і 16.04.2016 — по 1 екз., 18.04.2016 — 2 екз.; окол. с. Лисичники, 09.04.2016 — 1 екз. (Бачинський А. І., Геряк Ю. М., Канарський Ю. В.), 16.04.2016 — 1 екз.

Orthosia (Monima) populeti (Fabricius, 1781):
с. Касперівці, 09.04.2016 — 1 екз.

Lacanobia (Diataraxia) aliena (Hübner, [1809]):
с. Касперівці, 25.06.2016 — 2 екз., 26.06.2016 — 1 екз., 28.06.2016 — 2 екз. і 29.07.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 16.06.2016 — 3 екз. і 25.06.2016 — 2 екз.

Sideridis (Heliophobus) reticulata (Goeze, 1781):
с. Касперівці, 15, 26, 29 і 30.06.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 16 і 25.06, і 05.07.2016 — по 1 екз.

***Sideridis kitti* (Schawerda, 1914):
окол. с. Лисичники, 17.06.2014 — ~20 екз. (Мушинський В. Г.).

Hadena filograna (Esper, [1788]):
с. Касперівці, 24.05.2016 — 1 екз.

Eriopygodes imbecilla (Fabricius, 1794):
окол. с. Лисичники, 25.06.2016 — 1 екз.

Підродина Noctuidae Latreille, 1809

Actebia praesox (Linnaeus, 1758):
окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 1 ♀ (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

Dichagyris forcipula ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 25.06.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 16.06.2016 — 9 екз. і 25.06.2016 — 6 екз.

Agrotis cinerea ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 22.04, 13 і 23.05.2016 — по 1 екз.

***Chersotis rectangula* ([Denis & Schiffermüller], 1775):
с. Касперівці, 10 і 26.09.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 17.06.2014 — 1 екз. (Жаков О. В., Мушинський В. Г.).

Chersotis margaritacea (de Villers, 1789):
окол. с. Добрівляни, 12 і 15.09.2012 — по 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 5 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 05.09.2016 — 1 екз.

***Noctua interposita* (Hübner, 1790):
окол. с. Добрівляни, ур. «Обіжева», 12.07.2016 —

2 екз.; с. Касперівці, 12 і 16.07, 02 і 07.09.2016 — по 1 екз., 17.09.2016 — 2 екз., 20, 21 і 29.09.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 25.06.2016 — 2 екз., 05.09.2016 — 4 екз. і 13.09.2016 — 3 екз.

Noctua comes Hübner, [1813]:
с. Касперівці, 15.09.2016 — 1 екз.

***Noctua interjecta* Hübner, [1803]:
с. Касперівці, 28.07.2016 — 1 екз.

***Noctua janthina* [Denis & Schiffermüller], 1775:
с. Касперівці, 14 і 22.07.2016 — по 1 екз., 24.07.2016 — 2 екз., 25, 28 і 29.07.2016 — по 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

***Noctua janthe* (Borkhausen, 1792):
с. Касперівці, 28.07.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 25.06 і 05.07.2016 — по 1 екз., 13.09.2012 — 4 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.).

Eugnorisma (Metagnorisma) depuncta (Linnaeus, 1761):

окол. с. Добрівляни, 12 і 15.09.2012 — по 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); окол. с. Касперівці, 14.09.2012 — 1 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.); 25.08.2016 — 1 екз., 10.09.2016 — 2 екз., 15.09.2016 — 1 екз., 26.09.2016 — 2 екз. і 28.09.2016 — 1 екз.; окол. с. Лисичники, 13.09.2012 — 2 екз. (Геряк Ю. М., Мушинський В. Г.), 05.09.2016 — 3 екз.

Висновки

У результаті проведених досліджень, вперше у Заліщицькому Придністров'ї зареєстровано 39 видів вищих різновусих лускокрилих, 31 з яких виявилися новими для фауни Тернопільської області. При цьому вперше для Лісостепової зони України наведено вид *Noctua interjecta* Hübner, [1803], місцезнаходження якого є найсхіднішим у його ареалі. А також тут вперше виявлено представника нової для регіону родини Euteliidae — *Eutelia adulatrix* (Hübner, [1813]), знахідка якого є найзахіднішою в Україні.

Подяки

Автори щиро вдячні О. К. Вікирчаку (НПП «Дністровський каньйон», м. Заліщики), О. В. Жакову (м. Запоріжжя), Ю. В. Канарському (Інститут екології Карпат НАН України, м. Львів) і В. Г. Мушинському (м. Запоріжжя) — за товариство в полі та надані до опрацювання матеріали, В. М. Сергієнку (м. Київ) — за допомогу у визначенні Geometridae, а також М. В. Морозу (с. Лисичники Заліщицького р-ну), М. П. Шевчику (с. Вигода Заліщицького р-ну) та В. В. Шмельову (с. Добрівляни Заліщицького р-ну) — за сприяння при проведенні польових досліджень.

Література

- Бачинський, А. І. Знахідки деяких раритетних видів комах у межах Заліщицької ділянки Національного природного парку «Дністровський каньйон» // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень : мат. Другої міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 квіт. 2015 р., смт. Путила, Чернівецька обл., Україна). — Чернівці : Друк Арт, 2015 а. — С. 41–44.
- Бачинський, А. І. Каньйон Дністра як осередок існування денних лускокрилих (Lepidoptera, Diurna). Заліщицька ділянка // Ужгородські ентомологічні читання — 2015 : 36. мат. 15-ої Міжнар. наук. конф. (25–27 вересня 2015 р.). — Ужгород, 2015 б. — С. 21.
- Бачинський, А. І. Раритетна компонента ентомофауни НПП «Дністровський каньйон» в охоронних списках // Природно-заповідний фонд Львівщини : стан та перспективи розвитку : Мат. Міжнар. наук.-практ. конф. (4 липня 2013 р., смт. Івано-Франкове). — 2013. — С. 114–118.

- Бачинський, А. І. Різноманіття ентомофауни Національного природного парку «Дністровський каньйон» // Природничі дослідження на Поділлі : Мат. міжнар. наук.-практ. конф., присв. 10-річчю природничого ф-ту Кам'янець-Подільського нац. ун-ту (23–25 вересня 2014 р. м. Кам'янець-Подільський). — 2014. — С. 54–55.
- Вікирчак, О. К., Мандзюк, Л. О., Бачинський, А. І., Площанський, П. М. Сучасний стан збереження ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Синьківська кострицева степова ділянка» // Наукові засади природоохоронного менеджменту екосистем каньйонового Придністров'я : Матеріали Першої міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої сторіччю ботанічних досліджень у регіоні (11–12 вересня 2014 р. м. Заліщики). — Львів : Ліга-Прес, 2014, 2014. — С. 26–30.
- Геряк, Ю. М., Жаков, О. В., Костюк, І. Ю., Сергієнко, В. М. Екологофауністичний огляд нолід (Nolidae, Noctuoidea, Lepidoptera) фауни України // Вісник Національного науково-природничого музею. — 2014. — № 12. — С. 71–99.
- Долинская, И. В. Хохлатки (Lepidoptera, Notodontidae) Украины. Видовой состав и биологические особенности. // Евразийский энтомологический журнал. — 2012. — № 5. — С. 465–485.
- Ключко, З. Ф. Совки западных областей Украины. — Киев, 1963. — 175 с.
- Ключко, З. Ф., Плющ, И. Г., Шешурак, П. Н. Аннотированный каталог совок (Lepidoptera, Noctuidae) фауны Украины. — Киев : Вид-во ІЗШ НАНУ, 2001. — 884 с.
- Кравець, Н. Я. До анотованого списку антофільних лускокрилих (Lepidoptera) Західного Поділля // Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 20: Біологія — 2008 — С. 20–26.
- Плющ, И. Г. Новые сведения о редких и малоизвестных видах булавоусых чешуекрылых (Lepidoptera, Rhopalocera) фауны УССР // Экология и таксономия насекомых Украины. — 1989. — Вып. 3. — С. 90–97.
- Подобівський, С. С. Червонокнижні та рідкісні комахи Тернопільщини // Природозаповідний фонд України: минуле, сьогодення, майбутнє. — Мат. міжн. наук. - практ. конфер. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. — С. 715–718.
- Подобівський, С. С., Ярмусь, О. М. Розвиток сатурнії грушевої — *Saturnia Den. Et Schiff.* (Lepidoptera) в лабораторних умовах // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. — 2006. — № 1 (28). — С. 26–29.
- Попов, С. Г. Население булавоусых чешуекрылых (Lepidoptera, Rhopalocera) Днестровского каньона в 1986–1992 годах (Западная Украина) // Энтомологические исследования в заповедниках степной зоны. Тез. докл. междунар. симпоз. Харьк. отд. Укр. энт. об-ва. — Харьков, 1993. — С. 56–59.
- Попов, С. Г., Плющ, И. Г. Булавоусые чешуекрылые (Lepidoptera: Papilionoidea & Hesperioidea) Западной Украины. — Ужгород : М–Студия, 2004. — 578 с.
- Різун, В. Б., Коновалова, І. Б., Яницький, Т. П. Рідкісні і зникаючі види комах України в ентомологічних колекціях Державного природознавчого музею. — Львів, 2000. — 71 с.
- Червона книга України. Тваринний світ / За ред. А. Акімова — Київ : Глобалконсалтинг, 2009. — 600 с.
- Adamczewski, S. Dwie wyszczelki motylarskie na Podole // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1935–1936. — Т. 14–15. — С. 324–331.
- Adamczewski, S. Przyczynek do znajomosci fauny motyli Podola Polskiego // Fragm. Faun. Mus. Zool. Pol. — 1939. — Т. 4, № 9. — С. 159–209.
- Adamczewski, S. Uzupełnienia i sprostowania do fauny motyli Polski. // Fragm. Faun. Mus. Zool. Pol. — 1938. — Т. 3, № 14. — С. 235–239.
- Adamczewski, S. Uzupełnienia i sprostowania do fauny motyli Polski. II // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1950. — Т. 20. — С. 75–93.
- Garbowski, T. Materialien zu einer Lepidopterenfauna Galiziens, nebst systematischen und biologischen Beiträgen // Sitzungsber. Akad. Wiss. in Wien. — 1892. — Bd. 101. — С. 869–1004.
- Hering, M. Eine neue *Rebelia* Heyl. aus Polen (Lepidoptera, Psychidae) // Ann. Mus. Zool. Polon. — Warszawa, 1936. — Т. 11. — P. 415–418.
- Holik, O. Polnische und ukrainische *Zygaenen* // Deutsch. Entom. Zeitschr. „Iris”. — Dresden, 1932. — Т. 46. — С. 109–135.
- Holik, O. *Zygaena laeta* Hb. und ihr Vorkommen in Böhmen // Schrift, d. ent. Abt. d. Nationalmus. in Prag. — 1935. — Т. 13. — P. 55–66.
- Jarosiewicz, J. *Leucochloë chloridice* Hb. // Pol. pis. entom. — Lwow, 1935–1936. — Т. 14–15. — С. 368–369.
- Kinel, J., Noskiewicz, J. Einige Bemerkungen über die zoographischen Verhältnisse von Podolien und Volhynien des polnischen Anteils // Polskie Pismo Entom. — Lwow, 1930. — Т. 9. — P. 272–288.
- Kremky, J., Masłowski, M. Studien an einigen Arten der Gattung *Hemimene* Hb. (Lepidoptera, Tortricidae) // Ann. Mus. Zool. Polon. — Warszawa, 1933. — Т. 10. — P. 61–85.
- Kremky, J. Eine neue *Harmodia* Hbn. aus Polen (Lepidoptera, Noctuidae) // Ann. Mus. Zool. Polon. — Warszawa, 1937a. — Т. 11. — P. 481–484.
- Kremky, J. Badania nad fauna motyli Podola Polskiego // Fragmenta faunistica Musei zoologici Polonici. — 1937b. — Tom 3. — С. 81–217.
- Kremky, J. Interessantere, in Polen auftretende Lepidopteren aus der Familie Lycaenidae in der Sammlung des Zoologischen Staatmuseums in Warszawa // Fragm. Faun. Mus. Zool. Polon. — Warszawa, 1937c. — Т. 3. — P. 37–46.
- Kuntze, R. Studya porywnawcze nad fauną kserotermiczną na Podolu, w Brandenburgii, Austrii i Szwajcaryi // Arch. Tow. Nauk. we Lwowie. Dz. III. — Lwów, 1931. — Т. 5. — P. 265–345.

- Kuntze R., Noskiewicz J. Faunistische Charakteristik von zwei Steppen-Naturschutzgebieten in Südost-Polen // Ochrona Przyrody. — Krakow, 1933. — T. 13. — P. 125–139.
- Kuntze, R., Noskiewicz, J. Zarys zoogeografii Polskiego Podola // Prace nauk. Wydawn. Towar. Nauk. we Lwowie. — 1938. — D. 2, T. 4. — 538 s.
- Łomnicki, M. Sprawozdanie z wycieczki zoologicznej odbytej na Podolu w r. 1876 pomiędzy Seretem, Zbruczem a Dniestrem // Spraw. Kom. Fizyogr. Akad. Umiej. — Kraków, 1877. — T. 11. — S. 128–151.
- Metody sběru a preparace hmyzu / red. dr. K. Nowak. — Praha: Academia, 1969. — 244 s.
- Niesiołowski, W. *Thais polyxena* Schiff, in Polen. // Intern. Ent. Zeitschr. Guben. — 1934. — T. 28. — P. 391–392.
- Romaniszyn, J. Nowe gatunki i odmiany motyli dla fauny Polski. // Spraw. Kom. Fiziogr. Akad. Umiej. — T. 67. — Krakow, 1933. — S. 147–153.
- Romaniszyn, J. Nowe lub bardzo rzadkie motyle dla fauny Polski // Polskie Pismo Entom. — T. 8. Lwow, 1929. — P. 220–226.
- Romaniszyn, J. Nowe lub rzadsze motyle dla fauny Polski // // Polskie Pismo Entomol. — T. 13. — Lwow, 1934. — S. 183–187.
- Romaniszyn, J. Ueber eine ex ovo-Zucht der *Athetis (Hydrilla) gluteosa* Tr. (Lepidoptera). // Zeitschr. d. Oasterr. Ent.-Ver. — T. 22. — Wien, 1937. — S. 67–68.
- Romaniszyn, J., Schille, F. Fauna motyli Polski. T. 1 // Prace monographiczne Komisji fizyograficznej P. A. U. — 1930. — Tom 6. — 552 s.
- Romaniszyn, J., Schille, F. Fauna motyli Polski. T. 2 // Prace monographiczne Komisji fizyograficznej P. A. U. — 1931. — Tom 7. — 358 s.
- Starzewski, A. Przyczynek do fauny Macrolepidoptera okolic Buczacza // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1935–1936. — T. 14–15. — S. 14–15.
- Świątkiewicz, M. Motyle rzadsze i nowe dla Polski z okolic Podola. // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1927 (1926). — T. 5. — S. 126–132.
- Świątkiewicz, M. Motyle rzadsze i nowe dla Polski z okolic Podola. Przyczynek I. // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1929 (1928). — T. 7. — S. 44–46.
- Świątkiewicz, M. Motyle rzadsze i nowe dla Polski z okolic Podola. Przyczynek II. // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1930. — T. 9. — S. 87–92.
- Świątkiewicz, M. Motyle rzadsze i nowe dla Polski z okolic Podola. Przyczynek III. // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1931. — T. 10. — S. 218–223.
- Świątkiewicz, M. Motyle rzadsze i nowe dla Polski zebrane w ostatnich latach // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1924. — T. 3. — S. 94–100.
- Toll, S. Fauna motyli Podola (Supplementa et corrigenda) // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1939–1948. — T. 18. — S. 156–172.
- Toll, S. *Leptidia croatica* Lorc. in Polen // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1934a. — T. 13. — S. 194–195.
- Toll, S. Noch über die heimischen Arten der Gattung *Nepticula* Zell. // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1934b. — T. 13. — S. 61–83.
- Toll, S. Untersuchung der Genitalien bei *Pyrausta purpuralis* L. und *P. ostrinalis* Hb., nebst Beschreibung 11 neuer Microlepidopteren.-Arten // Annales Musei Zoologici Polonici — Warszawa, 1936. — T. 11. — P. 403–413.
- Toll, S. Uzupełnienia do fauny Motyli Polski // Polskie Pismo Entomol. — Lwow, 1937–1938. — T. 17. — S. 16–17.
- Toll, S. Dwa nowe dla fauny Polski gatunki motyli (Lepidoptera) // Polskie Pismo Entomol. — Wrocław, 1957 (1956). — T. 26. — S. 113–117.
- Werchratski, J. Dodatek do fauny motylej // Spr. Kom. Fiziogr. Akad. Umiej. — Krakow, 1870. — T. 4. — S. 263–264.
- Werchratski, J. Motyle większe Stanisławowa i okolicy // Spr. Kom. Fiziogr. Akad. Umiej. — Krakow, 1893. — T. 28. — S. 167–266.
- Werchratski, J. Przyczynek do krajowej fauny motylej // Spr. Kom. Fiziogr. Akad. Umiej. — Krakow, 1869. — T. 3. — S. 50–55.
- Wierzejski, A. Zapiski z wycieczki podolskiej // Spr. Kom. Fiziogr. Akad. Umiej. — Krakow, 1876. — T. 1. — S. 165–179.

До вивчення вищих різновусих лускокрилих (Lepidoptera: Metaheterocera) Заліщицького Придністров'я. — Бачинський, А. І., Геряк, Ю. М. — Наведено відомості про нові знахідки в Заліщицькому Придністров'ї 107 видів із 29 підродин, 8 родин і 3 надродин вищих різновусих лускокрилих (Metaheterocera, Lepidoptera). Зокрема, 39 видів уперше зареєстровано в Заліщицькому Придністров'ї, 31 — на території Тернопільської області та 1 — у Лісостеповій зоні України, а його місцезнаходження є найсхіднішим у ареалі. Також уперше виявлено представника нової для досліджуваного регіону родини Euteliidae Grote, 1882 — *Eutelia adulatrix* (Hübner, [1813]), знахідка якого є найзахіднішою в Україні. Крім того, представлено нові знахідки низки маловідомих та/або рідкісних у регіоні видів Metaheterocera.

Ключові слова: Metaheterocera, Lepidoptera, поширення, нові знахідки, Заліщицьке Придністров'я.

Адреса для зв'язку: А. І. Бачинський; НПП «Дністровський каньйон», вул. С. Бандери, 5–Б, м. Заліщики, Тернопільська обл., 48601, Україна; e-mail: andrij03554@i.ua